

Матеріали XVII наукової конференції ТНТУ ім. І. Пулюя. 2013.

Том I. Природничі науки та інформаційні технології

УДК 664.31

О. Покотило, А. Лялик

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ВИКОРИСТАННЯ ЛЛЯНОЇ ОЛІЇ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СИРУ

Лляна олія – це продукт, який добувають шляхом екстрагування з насіння льону. За вмістом поліненасичених жирних кислот (вітамін F) родини омега-3 лляна олія перевершує продукти звичайного раціону, і всього 1-2 столових ложки забезпечують добову потребу в них. Лляна олія за своєю біологічною цінністю стоїть на першому місці серед харчових масел. Вона містить велику кількість альфа-ліноленової кислоти (38-62%), вітамінів А і Е, інших біологічно активних речовин, необхідних для здорового харчування.

Велика кількість досліджень, проведених доктором Джоанною Будвіг (Інституті дослідження жирів, Німеччина) вказують на особливості альфа-ліноленової кислоти у профілактиці та лікуванні. Вона виявила, що жирні кислоти, які містяться в лляній олії - ліолева кислота (Омега-6) і альфа-ліноленова кислота (Омега-3) призводять до одужання у 70 – 80% випадків від дегенеративних хвороб, включаючи рак на початковій стадії, шляхом компенсації недоліку утворення енергії в клітинах. За її дослідженнями, профілактично, щодня людині потрібно приблизно 120 г сиру, добре змішаного з 45 мл лляної олії і 30 мл молока.

Поживна цінність сиру зумовлена високою концентрацією білків і жирів, наявністю незамінних амінокислот, вітамінів А і В, солей кальцію і фосфору, необхідних для здорового розвитку організму людини. Природний білок сиру складається з 20 амінокислот, зокрема 8 незамінних, яких не може синтезувати організм людини. Корисні властивості сиру зумовлені також і тим, що білки у його складі засвоюються швидше й краще, ніж білки з натурального молока, оскільки при приготуванні сиру вони розчеплюються.

Поживна цінність сиру визначається також високим вмістом жиру. Жир є головним енергетичним матеріалом в організмі, підтримує складні процеси життєдіяльності й обмін речовин. Молочний жир містить фосфатиди, головню лецитин, що відіграють важливу роль у процесі травлення й правильному обміні жирів в організмі. Молочний жир має порівняно низьку температуру плавлення, а тому легко, швидко і майже повністю засвоюється організмом.

Тому оптимальним вважається питання збагачення сиру Омега - 3 поліненасиченими жирними кислотами за рахунок додавання на певному технологічному етапі його створення лляної олії, яка частково замінить молочний жир. Для вирішення даного завдання стоїть пошук засобів, які б дозволили складовим лляної олії, а саме альфа-ліноленовій кислоті створити однорідну структуру в складі молочної суміші, яка в подальшому має скласти основу сиру.

При використанні даної технології можна отримати продукт високої харчової та біологічної цінності. Використання лляної олії у технології виробництва сиру практично не розкриті питання, що робить дану тему досить актуальною.